

Lovforslag nr. L 149. Fremsat den 17. december 1998 af skatteministeren (Ole Stavad)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven

(Skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænnning m.v.)

§ 1

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 819 af 3. november 1997, som ændret ved bl.a. § 2 i lov nr. 1104 af 29. december 1997, § 1 i lov nr. 427 af 26. juni 1998 og senest ved § 30 i lov nr. 485 af 1. juli 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 H, stk. 2, 1. pkt., ændres »Planlægningsrådet for Forskning« til: »Danmarks Forskningsråd«.

2. I § 8 M, stk. 2, ændres »lov om arbejdsmarkedsfonde« til: »lov om en arbejdsmarkedsfond«.

3. I § 9 C, stk. 4, 4. pkt., ændres »lov om arbejdsmarkedsfonde« til: »lov om en arbejdsmarkedsfond«.

4. I § 13, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »modtagerens skattepligtige indkomst« : », jf. dog § 30, stk. 2«.

5. § 30 affattes således:

»§ 30. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes ikke ydelser, som afholdes af arbejdsgiveren til medarbejderens alkoholafvænnning. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes heller ikke den rentefordel, som en medarbejder måtte opnå ved, at arbejdsgiveren yder denne et lån til dækning af udgifter-

ne ved alkoholafvænnning. Såfremt arbejdsgiveren har valgt at tegne en forsikring til dækning af udgifter i forbindelse med medarbejderens alkoholafvænnning, medregnes tilsvarende ikke forsikringspræmien hertil.

Stk. 2. Det er en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at medarbejderen har behov for alkoholafvænningsbehandling. Det er endvidere en betingelse, at udgiften afholdes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik for alle virksomhedens medarbejdere, herunder at en af arbejdsgiveren tegnet forsikring omfatter samtlige virksomhedens medarbejdere.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for ydelser til alkoholafvænnning, som gives til personer som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt samt til personer, der er valgt til medlem af eller medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd, nævn eller andre kollektive organer, herunder Folketinget og kommunalbestyrelser. Stk. 1 og 2 gælder ligeledes for ydelser til alkoholafvænnning, som gives til medlemmer af en fagforening, pensionskasse eller lignende.«.

§ 2

Stk. 1. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Stk. 2. § 1, nr. 4 og 5, har virkning fra og med indkomståret 1999.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Det er en del af regeringens politik, at social velfærd skal gøres synlig og vedkommende, ikke blot som et offentligt anliggende, men også i arbejdslivet og lokalsamfundet.

Regeringen ønsker således at påvirke udviklingen i en retning, hvor bl.a. arbejdsliv og familieliv kan kombineres, så de begivenheder i den private sfære, der kan få indflydelse på arbejdsindsatsen gennem et langt arbejdsliv, bedre kan rummes på arbejdspladserne.

De gældende regler om personalegodebeskatning omfatter som udgangspunkt alle arbejdsgiverbetalte goder af privat karakter og rammer derfor bredt. I visse tilfælde kan det imidlertid synes mindre heldigt, at et gode, som fremstår som fornuftigt og velbegrundet i forhold til såvel arbejdsgiver som ansat, udløser skat for medarbejderen. En række goder bør ikke nødvendigvis betragtes som en egentlig del af aflønningsgrundlaget, men som et naturligt led i virksomhedens overordnede medarbejderpolitik. F.eks. at virksomheden har en generel alkoholpolitik, som også omfatter behandlingsmuligheder for medarbejdere, der får et alkoholproblem. Der kan derfor være behov for en afvejning af de goder, som arbejdsgiveren stiller til rådighed for sine medarbejdere ud over lønnen, for at undgå, at skattereglerne besværliggør virksomhedernes muligheder for at påtage sig et socialt ansvar.

CentrumDemokraterne fremsatte den 1. april 1998 et forslag til folketingsbeslutning om styrkelse af virksomhedernes sociale ansvar gennem skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænnning (Beslutningsforslag nr.B12).

Beslutningsforslaget er en uændret genfremsættelse af CentrumDemokraternes beslutningsforslag nr. B 105 fra 1. samling i folketingsåret 1997-98.

Grundtanken i CentrumDemokraternes forslag går ud på at fremme indsatsen mod alkoholmisbrug og styrke virksomhedernes sociale ansvar over for medarbejderne og falder således i tråd med regeringens

langsigtede politik. Regeringen støtter derfor intentionerne bag forslaget.

Beslutningsforslag nr. B 12 kom ikke til afstemning. Skatteudvalget afgav derimod beretning over beslutningsforslaget den 23. juni 1998 (B 12 - bilag 6).

Beretningen fremkom som en aftale mellem regeringen, CentrumDemokraterne og Socialistisk Folkeparti.

Ifølge beretningen er det en vigtig forudsætning for den skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænnning, som forslaget indebærer, at de positive signaler og tanker bag forslaget søges opfyldt samtidig med, at forslaget tillige tilgodeser de hensyn og principper, som danner grundlag for det offentlige syge- og sundhedsvæsen.

Det er endvidere en anden væsentlig forudsætning for skattefritagelsen, at alle medarbejdere på virksomheden vil have mulighed for at modtage tilbud fra arbejdsgiveren om betalt alkoholafvænnning.

Lovforslaget er udarbejdet efter de retningslinier, der er angivet i Skatteudvalgets beretning, og er medtaget i den aftale om finansloven for 1999, som er indgået mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, CentrumDemokraterne og Kristeligt Folkeparti.

Gældende regler

1. Betaling for sundhedsydelser.

I medfør af statsskattelovens § 4 skal den skattepligtiges samlede årsindtægter beskattes, hvad enten de består i penge eller i formuegoder af pengeværdi.

Arbejdsgiverens betaling af den ansattes private sundhedsudgifter er således som udgangspunkt skattepligtig for den ansatte. Som eksempler på sådanne skattepligtige ydelser nævnes det bl.a. i bestemmelsen, at vederlagsfri benyttelse af andres rørlige eller urørlige gods samt naturalydelser er skattepligtige for modtageren. Den nærmere regulering heraf findes i ligningslovens § 16.

Beskatningen af arbejdsgiverbetalte ydelser sker således uanset måden, hvorpå ydelsen fremtræder.

Det er derfor uden betydning for skattepligten, om arbejdsgiveren betaler for en behandling til medarbejderen direkte til et hospital, en læge, en klinik eller lignende, om arbejdsgiveren betaler til den ansatte med klausul om, at beløbet skal gå til betaling af en bestemt sundhedsudgift, eller om arbejdsgiveren refunderer den ansattes udgifter til behandling. Det er ligeledes uden betydning for beskatningen, om arbejdsgiverens betaling sker som et tillæg til den ansattes løn.

Skattepligten kan ses i sammenhæng med de gældende regler for fradrag. Skulle den ansatte selv have afholdt udgiften, ville der ikke kunne indrømmes fradrag for denne, fordi sundhedsudgifter skattemæssigt karakteriseres som en for lønmodtageren ikke-fradragsberettiget privatudgift. Derimod betragtes afholdte sundhedsudgifter for ansatte som fradragsberettigede driftsomkostninger hos arbejdsgiveren.

Retsstillingen på området er bekræftet af Højesteret ved to domme af 13. januar 1998. Dels ved en dom om en nøglemedarbejders skattepligt af værdien af en arbejdsgiverbetalt hofteoperation (Tidsskrift for Skatter og Afgifter 1998, 98) og dels en dom om nægtelse af fradrag for en lønmodtagers udgifter til alkoholafvænnning (Tidsskrift for Skatter og Afgifter 1998, 100).

Skattepligten påvirkes ikke af, at virksomheden f.eks. har aftale med en læge, der jævnligt besøger virksomheden og måske har et lokale til rådighed.

Det er ligeledes uden betydning, at arbejdsgiverens betaling af udgiften eventuelt skyldes arbejdsgiverens ønske om fremrykket behandling, behandling på et bestemt behandlingssted ect.

Den skattepligtige værdi af sundhedsydelsen opgøres på grundlag af ydelsens værdi i almindelig fri handel, hvilket normalt vil sige den pris, som arbejdsgiveren har betalt for ydelsen.

2. Betaling for forsikrings- eller abonnementsordninger.

Har arbejdsgiveren tegnet en abonnementsordning for de ansatte, der giver adgang til behandling eller rådgivning, er de ansatte ligeledes skattepligtige af værdien af den modtagne behandling m.v. Udgift til visitation, dvs. en rådgivende eller diagnosticerende konsultation forud for en egentlig behandling m.v., som ydes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik, vil dog efter omstændighederne være skattefri for den ansatte.

Såfremt arbejdsgiveren har tegnet en egentlig forsikring, der dækker udgiften til behandling, er den ansatte skattepligtig af den af arbejdsgiveren betalte forsikringspræmie, men ikke skattepligtig af sumudbetalingen i forbindelse med behandlingen. Dette gælder,

hvad enten der er tale om en individuel eller en kollektiv forsikring.

3. Arbejdsrelaterede skader m.v.

Udgifter, der afholdes af arbejdsgiveren til forebyggelse eller behandling af arbejdsrelaterede skader eller sygdomme, er ikke skattepligtige for den ansatte. Det drejer sig bl.a. om de sundhedsudgifter, der relaterer sig til den lovpligtige arbejds-skadeforsikring og til bedriftssundhedstjeneste. Men også f.eks. udgift til en fysioterapeuts instruktion af de ansatte i korrekt arbejdsstilling må anses for udgift til forebyggelse af arbejdsrelaterede skader og sygdomme. Også f.eks. betaling for behandling på et privathospital vil være skattefri, hvis der er tale om behandling af en skade, der er påført den ansatte under arbejdets udførelse. Ligeledes er udgift til krisehjælp hos psykolog som følge af hændelser på arbejdspladsen skattefri.

4. Den skattefri bagatelgrænse.

En eventuel skattepligtig værdi af en af arbejdsgiveren betalt sundhedsbehandling, herunder ydelse til alkoholafvænnning, vil som hovedregel ikke kunne henføres under den skattefri bagatelgrænse, der blev indført ved lov nr. 437 af 10. juni 1997.

I forarbejderne til bestemmelsen i ligningslovens § 16, stk. 3, er det dog tilkendegivet, at arbejdsgiverens betaling af en vaccination af medarbejdere, der vanskeligt kan undværes under en kommende spidsbelastning, kan være omfattet af den skattefri bagatelgrænse som et gode, der ydes i overvejende grad af hensyn til den ansattes arbejde.

Forslagets indhold

I. Skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænnning.

Efter forslaget skabes der skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænnning til de medarbejdere i virksomheden, som har behov herfor. Skattefriheden omfatter dels tilfælde, hvor arbejdsgiveren betaler for selve behandlingsudgiften, dels de tilfælde, hvor arbejdsgiveren mere indirekte betaler for behandlingen gennem en forsikringspræmie. Herudover omfatter skattefriheden også den rentebesparelse, som en medarbejder måtte opnå ved, at arbejdsgiveren yder den pågældende et fordelagtigt lån til dækning af en alkoholafvænnning.

Med forslaget tilsigtes ingen ændring af de gældende regler om arbejdsgiverens fradragsret for de udgifter, arbejdsgiveren afholder til medarbejdernes alkoholafvænnning. Arbejdsgiveren har derfor fortsat fra-

F. t. l. vedr. ligningsloven

dragsret for sådanne udgifter, uanset at medarbejderen ikke beskattes af værdien af ydelsen efter den foreslåede bestemmelse.

1. Hvilke behandlingsydelser er omfattet.

Efter forslaget kan der opnås skattefrihed for en hvilken som helst behandling, som parterne finder egnet. Sundhedsministeriet har oplyst, at der på alkoholområdet anvendes en række forskellige behandlingsmetoder, ofte i en kombination. Det er den generelle erfaring og opfattelse blandt alkoholbehandlere, at der ikke findes én behandlingsmetode, som er alle andre overlegen. Derfor skal den enkelte behandlingsform tilpasses, således at der ud fra alkoholmisbrugernes individuelle behov tages sigte på at ændre den enkelte alkoholmisbrugers sociale, psykiske, bevidstheds- og helbredsmæssige situation.

På den baggrund kan der således efter bestemmelsen opnås skattefrihed for f.eks. samtalerapi hos psykologer eller andre, behandling på egentlige behandlingshjem, f.eks. i form af en Minnesota-kur, e.lign. Det er parterne selv, der træffer beslutning om behandlingsmetoden, eventuelt i samarbejde med en læge, f.eks. den praktiserende læge, eller i samarbejde med de amtslige alkoholkonsulenter.

Det er ikke en betingelse for skattefrihed, at den praktiserende læge har henvist til behandlingen. Da arbejdsgiveren skal betale, må der på forhånd være en vis formodning om, at der vælges den rigtige behandling i lyset af de hensyn, der gør sig gældende på dette område: personlige, økonomiske og rationelle hensyn.

2. Forsikringsordning.

Betaler arbejdsgiveren som nævnt mere indirekte for ydelser til alkoholafvænnning gennem tegning af en forsikringsordning, der omfatter alkoholafvænnning for medarbejderne, er der ifølge forslaget ligeledes skattefrihed for arbejdsgiverens præmiebetaling til en sådan forsikring.

Skattefriheden gælder alene en præmiebetaling i forbindelse med en forsikringsordning for alkoholafvænnning. Har arbejdsgiveren tegnet en forsikringsordning, som dækker behandlinger for sundhedsydelser generelt, herunder også ydelser til alkoholafvænnning, vil der efter forslaget kun være skattefrihed for den del af præmiebetalingen, som kan henføres til den enkelte medarbejder som betaling til dækning af ydelser til alkoholafvænnning.

Som nævnt ovenfor under pkt. 1 er det parterne selv, der træffer beslutning om behandlingsmetoden.

Det overlades derfor til forsikringstager og forsikringsgiver at vurdere, hvilken behandlingsydelse, der vil være bedst egnet i det enkelte tilfælde.

3. Betingelser for skattefrihed.

Som betingelse for skattefritagelse forslås det, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at medarbejderen har behov for en alkoholafvænningsbehandling. Lægeerklæringen skal ses som en objektiv konstatering af, at den pågældende medarbejder har et alkoholproblem.

Som nævnt overlades det derimod til parterne selv at vurdere, hvilken behandlingsform der må anses som bedst egnet for den pågældende medarbejder. Det er derfor heller ikke en betingelse for skattefrihed, at en læge, f.eks. den praktiserende læge, har henvist til en bestemt behandling.

Det er ifølge forslaget ligeledes en betingelse for skattefrihed, at udgiften afholdes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik for alle virksomhedens medarbejdere. Der er således ikke skattefrihed for ydelser til alkoholafvænnning, såfremt disse ydelser alene tilfalder nøglemedarbejdere eller andre betroede medarbejdere i virksomheden.

De nævnte betingelser gælder ifølge forslaget både de tilfælde, hvor arbejdsgiveren betaler for selve behandlingsydelsen og de tilfælde, hvor arbejdsgiveren mere indirekte betaler for behandlingen gennem en forsikringspræmie.

I det tilfælde, hvor arbejdsgiveren har tegnet en forsikringsordning, der omfatter ydelser til alkoholafvænnning, fremgår det direkte af lovforslaget, at forsikringsordningen skal omfatte samtlige virksomhedens medarbejdere. Dette vil skulle fremgå af forsikringspolicen.

4. Persongruppen.

Lovforslaget omfatter personer med tilknytning til arbejdsmarkedet.

Lovforslaget omfatter derfor først og fremmest lønmodtagere, men også personer som f.eks. konsulenter, revisorer, bestyrelsesmedlemmer, der som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde modtager en ydelse til alkoholafvænnning, er omfattet af bestemmelsen tillige med personer, der er valgt til medlem af eller medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd, nævn eller andre kollektive organer.

Lovforslaget omfatter endelig ydelser til alkoholafvænnning, som fagforeninger, pensionskasser eller lignende stiller til rådighed for deres medlemmer.

II. Konsekvensrettelser.

De i lovforslaget anførte andre ændringer af ligningsloven er konsekvensrettelser opstået i forbindelse med den nye affattelse af § 30 samt ændringer bl.a. på andre ministeriers område.

Provenumæssige konsekvenser

Langt den overvejende del af behandlingen for alkoholmisbrug skønnes at ske i regi af det offentlige sundheds- og sygehuvæsen.

Der gives efter forslaget skattefrihed for dels arbejdsgiverbetalte præmier til en generel forsikring, der dækker udgifter til behandling for alkoholmisbrug dels til direkte udgifter til afvænningsbehandling.

Der foreligger ikke tilgængelige statistiske oplysninger, der gør det muligt at foretage et underbygget provenuskøn over den foreslåede skattefritagelse, hverken med hensyn til omfanget af nuværende forsikringer og behandlinger eller vedrørende en eventuel kommende udvidelse af privat behandling set i lyset af skattefritagelsen.

Hvis det antages, at den del af en arbejdsgiverbetalt sundhedsforsikring, der dækker udgifter til behandling af medarbejderes alkoholmisbrug, udgør omkring 10 pct. af en typisk forsikringspræmie, svarer dette til 300-600 kr. pr. medarbejder årligt. Hvis det endvidere antages, at udgifterne til en direkte behandling for alkoholmisbrug ligger i størrelsesordenen 25.000-30.000 kr. pr. behandling, skønnes forslaget med stor usikkerhed at medføre et årligt provenutab på 25 mill. kr. pr. 100.000 medarbejdere, der er eller bliver dækket af en arbejdsgiverbetalt forsikringsordning, og et årligt provenutab på ca. 15 mill. kr. pr. 1.000 behandlinger, der betales direkte af arbejdsgiveren. Ca. halvdelen af provenutabet på ca. 40 mill. kr. vedrører kommunerne.

For finansåret 1999 skønnes provenutabet at udgøre ca. 40 mill. kr. pr. 100.000 medarbejdere, der forsikres, og pr. 1.000 behandlinger betalt direkte af arbejdsgiveren.

Da skattefritagelsen af arbejdsgiverbetalte udgifter til alkoholbehandling er en afvigelse fra de generelle beskatningsregler, er der tale om indførelse af en ny skatteudgift.

Erhvervsmæssige konsekvenser

I det omfang erhvervsvirksomhederne efter de gældende beskatningsregler har dækket den afledte skattebetaling for behandlingsudgifterne til alkoholafvænnning for medarbejderne, modsvares en del af forslagens provenutab af en besparelse for erhvervslivet. Der foreligger ikke statistiske oplysninger, der gør det muligt at kvantificere denne besparelse.

Lovforslaget skønnes herudover at tilskynde erhvervsvirksomhederne til at udbygge personalepolitikken med hensyn til forebyggelse og modvirkning af alkoholmisbrug på arbejdspladserne m.v. med produktivetsforbedringer og sparede sygedage til følge.

Lovforslaget får ingen administrative konsekvenser for erhvervslivet eller for borgerne.

Miljømæssige konsekvenser og forholdet til EU-retten

Forslaget skønnes ikke at have miljømæssige konsekvenser eller EU-retlige aspekter.

Høring

Forslaget har været til høring hos følgende:

Statsministeriet, Erhvervsministeriet, Finansministeriet, Sundhedsministeriet, Socialministeriet, Justitsministeriet, Økonomiministeriet, Finanstilsynet, Rådet for Dansk Forsikring og Pension, Foreningen af Firmapensionskasser, Finansrådet, Advokatrådet, Foreningen af Statsautoriserede Revisorer, Foreningen af Registrerede Revisorer, Erhvervenes Skattese-kretariat, Skattechefforeningen, Skatterevisorforeningen, Kommunernes Landsforening, Københavns Kommune/skatteforvaltningen, Frederiksberg Kommune/skattedirektoratet, Dansk Arbejdsgiverforening, Landsorganisationen i Danmark LO, Dansk Handel og Service, Afholdsselskabernes Landsforbund, Blå Kors, Dansk Psykolog Forening, DCAA, DMC Dansk Mentalhygiejne Center, Foreningen af Socialchefer, Foreningen Gode Alkoholdninger, Amtsrådsforeningen i Danmark, Danmarks Afholdsforening, Dansk Socialrådgiverforening, Den Almindelige Danske Lægeforening, Forbrugerrådet, IOGT, KFUM's Sociale Arbejde i Danmark, Konkurrencerådet, Landsforeningen Ring i Ring, Komiteen for Sundhedsoplysning, Landsforeningen Lænken og Praktiserende Lægers Organisation.

Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

	Positive konsekvenser/mindreudgifter (hvis ja, an giv omfang)	Negative konsekvenser/merudgifter (hvis ja, angiv omfang)
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	I det omfang, offentligt ansatte er/bliver omfattet af en arbejdsgiverbetalt alkoholbehandlingsordning, vil en evt. fremrykket behandling for alkoholmisbrug have positive konsekvenser i form af produktivitetsforøgelse og sparede sygedage.	Indkomstvirkning: Årligt provenutab på ca. 40 mill. kr. pr. 100.000 medarbejdere, der forsikres og 1.000 behandlinger betalt direkte af arbejdsgiveren. Heraf vedrører ca. halvdelen kommunerne. Finansårsvirkning 1999: Provenutab på ca. 40 mill. kr. pr. 100.000 medarbejdere, der forsikres og 1.000 behandlinger betalt direkte af arbejdsgiveren.
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Forslaget skønnes at medføre engangsudgifter på 0,3 mio. kr. for Told*Skat.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Besparelse i det omfang arbejdsgiveren har dækket den afledte skattebetaling af ydelsen for medarbejderes afvænningsbehandling. Incitament til udbygning af personalepolitikken på alkoholområdet med produktivitetsforøgelse og sparede sygedage til følge.	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Ingen EU-retlige aspekter.	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1

Det forslås, at betegnelsen »Planlægningsrådet for Forskning« i ligningslovens § 8 H, stk. 2, 1. pkt., ændres, således at dette punkt bringes i overensstemmelse med den gældende betegnelse på den organisation, som har afløst Planlægningsrådet for Forskning. Der er alene tale om en konsekvensændring som følge af ændringer på Forskningsministeriets område.

Til nr. 2 - 3

Ved lov nr. 424 af 26. juni 1998 er der sket en sammenlægning af arbejdsmarkedsfondene. Lovens titel er som følge heraf ændret til »lov om en arbejdsmarkedsfond«. Der er derfor tale om en konsekvensrettelse.

Til nr. 4

Det fremgår direkte af ligningslovens § 13, stk. 1, at erstatninger eller ydelser, der udbetales til medlemmerne af arbejdsgiverforeninger, fagforeninger og andre faglige sammenslutninger, der har til hovedformål at varetage de økonomiske interesser for den erhvervsgruppe, hvortil den skattepligtige hører, medregnes til modtagerens skattepligtige indkomst.

Idet, der efter forslaget også inddrømmes skattefrihed for ydelser til alkoholafvænnings, som fagforeninger eller lignende stiller til rådighed for deres medlemmer, foreslås det, at der i § 13, stk. 1, 2. pkt., indsættes en henvisning til § 30 for at tydeliggøre, at netop denne type af goder fra en fagforening eller lignende er fritaget for beskatning.

Til nr. 5

Efter forslaget skabes der skattefrihed for arbejdsgeberbetalte ydelser til alkoholafvænnings til de med-

arbejdere i virksomheden, som har behov herfor. Skattefriheden omfatter dels tilfælde, hvor arbejdsgiveren betaler for selve behandlingsudgiften, dels de tilfælde, hvor arbejdsgiveren mere indirekte betaler for behandlingen gennem en forsikringspræmie. Også den rentefordel, som en medarbejder måtte have ved, at arbejdsgiveren yder et fordelagtigt lån til dækning af udgifterne til alkoholafvænnning af den pågældende, vil være omfattet af skattefriheden.

1. Hvilke behandlingsydelser er omfattet.

Efter forslaget kan der opnås skattefrihed for en hvilken som helst behandling, som parterne finder egnet. Sundhedsministeriet har oplyst, at der på alkoholområdet anvendes en række forskellige behandlingsmetoder, ofte i en kombination. Det er den generelle erfaring og opfattelse blandt alkoholbehandlere, at der ikke findes én behandlingsmetode, som er alle andre overlegen. Derfor skal den enkelte behandlingsform tilpasses, således at der ud fra alkoholmisbrugernes individuelle behov tages sigte på at ændre den enkelte alkoholmisbrugerens sociale, psykiske, bevidstheds- og helbredsmæssige situation.

Efter bestemmelsen kan der opnås skattefrihed for f.eks. samtalerapi hos psykologer eller andre, behandling på egentlige behandlingshjem, f.eks. i form af en Minnesota-kur eller lignende. Det er parterne selv, der træffer beslutning om behandlingsmetoden, eventuelt i samarbejde med den praktiserende læge.

Også de amtslige alkoholkonsulenter, der ud over stor ekspertise på området, har stor lokalkendskab til eksisterende behandlingstilbud, vil kunne give råd og vejledning til arbejdsgiveren og den ansatte, som ønsker afhjælpning af sit alkoholmisbrug.

Det er ikke en betingelse for skattefrihed, at lægen har henvist til behandlingen. Da arbejdsgiveren skal betale, må der på forhånd være en vis formodning om, at der vælges den rigtige behandling i lyset af de hensyn, der gør sig gældende på dette område: personlige, økonomiske og rationelle hensyn.

Skattefriheden påvirkes ikke af måden, hvorpå betaling for ydelsen sker. Der er skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænnning, uanset om arbejdsgiveren betaler for behandlingen direkte til et hospital, en læge, en klinik eller lignende, eller om arbejdsgiveren efterfølgende refunderer den ansatte udgifter, som denne selv har afholdt til alkoholafvænnning. Er der tale om en forsikringsordning, der dækker en alkoholafvænningsbehandling, gælder det nævnte tilsvarende. Arbejdsgiveren kan derfor uden skattemæssige konsekvenser for den ansatte refundere et af

den ansatte betalt præmiebeløb, der dækker alkoholafvænnningen.

Skattefriheden påvirkes heller ikke af, at arbejdsgiveren har ydet den ansatte et fordelagtigt lån til dækning af udgifterne til alkoholafvænnningen. Efter forslaget er der således skattefrihed for hele den rentefordel, som medarbejderen måtte få i forbindelse med lånet.

Afholdte udgifter til alkoholafvænnning betragtes som fradragsberettigede driftsomkostninger for arbejdsgiveren.

Lovforslaget indebærer ikke skattefrihed for arbejdsgiverbetalt behandling af eventuelle fysiske skader, der er en følge af den ansattes alkoholmisbrug.

2. Forsikringsordning.

Betaler arbejdsgiveren som nævnt mere indirekte for ydelser til alkoholafvænnning gennem tegning af en forsikringsordning, der omfatter alkoholafvænnning for medarbejderne, er der ifølge forslaget ligeledes skattefrihed for arbejdsgiverens præmiebetaling til en sådan forsikring.

Skattefriheden gælder alene en præmiebetaling i forbindelse med en forsikringsordning for alkoholafvænnning. Har arbejdsgiveren tegnet en forsikringsordning, som dækker behandlinger for sundhedsydelser generelt, herunder også ydelser til alkoholafvænnning, vil der efter forslaget kun være skattefrihed for den del af præmiebetalingen, som kan henføres til den enkelte medarbejder som betaling til dækning af ydelser til alkoholafvænnning.

Som nævnt ovenfor under pkt. 1 er det parterne selv, der træffer beslutning om behandlingsmetoden. Det overlades derfor til forsikringstager og forsikringsgiver at vurdere, hvilken behandlingsydelse, der vil være bedst egnet i det enkelte tilfælde.

3. Betingelser for skattefrihed.

Som betingelse for skattefritagelse forslås det, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at medarbejderen har behov for en alkoholafvænningsbehandling. Lægeerklæringen skal ses som en objektiv konstatering af, at den pågældende medarbejder har et alkoholproblem.

Kriteriet om en lægeerklæring skal samtidig sikre, at der ikke sker misbrug af skattefriheden i form af f.eks. arbejdsgiverbetalte ferie-/recreationsydelser. Dertil kommer, at der endvidere i offentligt regi stilles krav om en lægehenvielse, hvis den pågældende alkoholmisbruger har behov for afvænnning på behandlingshjem eller lignende.

Som nævnt overlades det til parterne selv at vurdere hvilken behandlingsform, der må anses som bedst egnet for den pågældende medarbejder. Det er derfor heller ikke en betingelse for skattefrihed, at lægen har henvist til en bestemt behandling.

Det er ifølge forslaget ligeledes en betingelse for skattefrihed, at udgiften afholdes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik for alle virksomhedens medarbejdere. Der er således ikke skattefrihed for ydelser til alkoholafvænnning, såfremt disse ydelser alene tilfalder nøglemedarbejdere eller andre betroede medarbejdere i virksomheden.

Hvorvidt der er tale om udgifter, som afholdes som led i virksomhedens generelle personalepolitik for alle medarbejdere beror på en konkret, ligningsmæssig vurdering. Er der tale om en personalepolitik, der omfatter alle medarbejdere på lige vilkår, som fremgår af personalehåndbøger m.v., vil denne betingelse normalt være opfyldt.

De nævnte betingelser gælder ifølge forslaget både de tilfælde, hvor arbejdsgiveren betaler for selve behandlingsydelsen, og de tilfælde, hvor arbejdsgiveren mere indirekte betaler for behandlingen gennem en forsikringspræmie, samt i tilfælde, hvor arbejdsgiveren yder den ansatte et fordelagtigt lån til brug for en alkoholafvænningsbehandling.

I det tilfælde, hvor arbejdsgiveren har tegnet en forsikringsordning, der omfatter ydelser til alkoholaf-

vænnning, fremgår det direkte af lovforslaget, at forsikringsordningen skal omfatte samtlige virksomhedens medarbejdere. Dette vil fremgå af forsikringspolice.

4. Persongruppen.

Lovforslaget omfatter personer med tilknytning til arbejdsmarkedet.

Lovforslaget omfatter derfor først og fremmest lønmodtagere, men også personer som f.eks. konsulenter, revisorer, bestyrelsesmedlemmer, der som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde modtager en ydelse til alkoholafvænnning, er omfattet af bestemmelsen tillige med personer, der er valgt til medlem af eller medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd, nævn eller andre kollektive organer.

Lovforslaget omfatter endelig ydelser til alkoholafvænnning, som fagforeninger, pensionskasser eller lignende på tilsvarende måde stiller til rådighed for deres medlemmer.

Til § 2

Det foreslås, at loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.

Den ved § 30 indførte skattefrihed for betalte ydelser til alkoholafvænnning har virkning fra og med indkomståret 1999.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

§ 8 H

Stk. 2. Fradrag efter stk. 1 er betinget af, at Planlægningsrådet for Forskningen for det kalenderår, hvori gaven ydes, har godkendt den pågældende forening, stiftelse, institution m.v. som berettiget til at modtage gaver med den virkning, at gavebeløbet kan fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. Rådets afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

§ 8 M

Stk. 2. For personer omfattet af kildeskattelovens § 1, der efter en eventuel dobbeltbeskatningsoverenskomst ikke er hjemmehørende i en fremmed stat, Grønland eller Færøerne, og som er omfattet af social sikringslovgivning i udlandet, jf. § 7, stk. 4 eller 5, i lov om arbejdsmarkedsfonde, fragår obligatorisk udenlandske sociale bidrag ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst for det indkomstår, som bidraget vedrører.

Lovforslaget

§ 1

I lov om påligningen af indkomstskat til staten (ligningsloven), jf. lovbekendtgørelse nr. 819 af 3. november 1997, som ændret ved bl.a. § 2 i lov nr. 1104 af 29. december 1997, § 1 i lov nr. 427 af 26. juni 1998 og senest ved § 30 i lov nr. 485 af 1. juli 1998, foretages følgende ændringer:

1. I § 8 H, stk. 2, 1. pkt., ændres »Planlægningsrådet for Forskning« til: »Danmarks Forskningsråd«.

2. I § 8 M, stk. 2, ændres »lov om arbejdsmarkedsfonde« til: »lov om en arbejdsmarkedsfond«.

*Gældende formulering***§ 9 C**

Stk. 4. Skattepligtige med en indkomst, der ikke overstiger 136.100 kr., kan fra og med indkomståret 2002 yderligere fratække 25 pct. af befordringsfradraget som opgjort efter stk. 1-3, dog højst 6.000 kr. Skattepligtige med en indkomst, der overstiger 136.100 kr., kan fra og med indkomståret 2002 yderligere fratække 25 pct. af befordringsfradraget som opgjort efter stk. 1-3, dog højst 6.000 kr. Procentsatsen og maksimumbeløbet på 6.000 kr. efter 2. pkt. reduceres med henholdsvis 0,5 procentpoint og 2,0 pct. pr. 1.000 kr., som indkomsten overstiger 136.100 kr. Indkomsten efter 1.-3. pkt. opgøres efter lov om arbejdsmarkedsfonde § 8, stk. 1, litra a, b, d og e, og § 10 samt ydelser, der udbetales af en arbejdsløshedskasse efter lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og dagpengegodtgørelser for 1. og 2. ledighedsdag, der udbetales af arbejdsgivere i henhold til § 84 i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., og dagpenge efter lov om dagpenge ved sygdom eller fødsel bortset fra dagpenge, der erstatter B-indkomst eller ydes som frivillig sikring efter lovens § 20. Indkomstbeløbet på 136.100 kr. reguleres efter personskattelovens § 20.

§ 30. (Ophævet).*Lovforslaget*

3. I § 9 C, stk. 4, 3. pkt., ændres »lov om arbejdsmarkedsfonde« til: »lov om en arbejdsmarkedsfond«.

4. I § 13, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »modtagerens skattepligtige indkomst« : », jf. dog § 30, stk. 2«.

5. § 30 affattes således:

»§ 30. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes ikke ydelser, som afholdes af arbejdsgiveren til medarbejderens alkoholafvænningsforanstaltninger. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst medregnes heller ikke den rentefordel, som en medarbejder måtte opnå ved, at arbejdsgiveren yder denne et lån til dækning af udgifterne ved alkoholafvænningsforanstaltninger. Såfremt arbejdsgiveren har valgt at tegne en forsikring til dækning af udgifter i forbindelse med medarbejderens alkoholafvænningsforanstaltninger, medregnes tilsvarende ikke forsikringspræmien hertil.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

Stk. 2. Det er en betingelse for skattefriheden efter stk. 1, at der foreligger en skriftlig lægeerklæring om, at medarbejderen har behov for alkoholafvænningsbehandling. Det er endvidere en betingelse, at udgiften afholdes som led i arbejdsgiverens generelle personalepolitik for alle virksomhedens medarbejdere, herunder at en af arbejdsgiveren tegnet forsikring omfatter samtlige virksomhedens medarbejdere.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 gælder tilsvarende for ydelser til alkoholafvænnning, som gives til personer som led i en aftale om ydelse af personligt arbejde i øvrigt samt til personer, der er valgt til medlem af eller medhjælp for bestyrelser, udvalg, kommissioner, råd, nævn eller andre kollektive organer, herunder Folketinget og kommunalbestyrelser. Stk. 1 og 2 gælder ligeledes for ydelser til alkoholafvænnning, som gives til medlemmer af en fagforening, pensionskasse eller lignende.«.

Til lovforslag nr. L 149. Skriftlig fremsættelse (17. december 1998)

Skatteministeren (Ole Stavad):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænning m.v.).

(Lovforslag nr. L 149).

Efter lovforslaget skabes der skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænning.

Det er en del af regeringens langsigtede overvejelser, at social velfærd skal gøres synlig og vedkommende, ikke blot som et offentligt anliggende, men også i arbejdslivet og lokalsamfundet.

Regeringen ønsker således at påvirke udviklingen i en retning, hvor bl.a. arbejdsliv og familieliv kan kombineres, så de begivenheder i den private sfære, der kan få indflydelse på arbejdsindsatsen gennem et langt arbejdsliv, bedre kan rummes på arbejdspladserne.

I modsætning til skattefrihed for sygdomsbehandling i almindelighed, er der i forbindelse med arbejdsgiverbetalt alkoholafvænning tale om en særlig problemstilling, der gør en fritagelsesregel netop på dette område sagligt velbegrundet. Alkoholafvænning involverer f.eks. ikke på samme måde sundhedspersonale, som der er mangel på, som det vil være tilfældet ved andre former for sundhedsbehandling, og vil som følge deraf heller ikke dræne det offentlige sundhedssystem for højt kvalificeret arbejdskraft.

Forslaget er udarbejdet efter de retningslinjer, der er angivet i Skatteudvalgets beretning over

B12 (CentrumDemokraternes beslutningsforslag fra foråret om skattefritagelse for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænning). Beretningen fremkom som en aftale mellem regeringen, CentrumDemokraterne og Socialistisk Folkeparti og er medtaget i den aftale om finansloven for 1999, som er indgået mellem regeringen, Venstre, Det Konservative Folkeparti, CentrumDemokraterne og Kristeligt Folkeparti.

Efter forslaget skabes der fra og med indkomståret 1999 skattefrihed for arbejdsgiverbetalte ydelser til alkoholafvænning til de medarbejdere i virksomheden, som har behov herfor. Skattefriheden omfatter dels tilfælde, hvor arbejdsgiveren betaler for selve behandlingsudgiften, dels de tilfælde, hvor arbejdsgiveren mere indirekte betaler for behandlingen gennem en forsikringspræmie. Herudover omfatter skattefriheden også den rentebesparelse, som en medarbejder måtte opnå ved, at arbejdsgiveren yder den pågældende et fordelagtigt lån til dækning af en alkoholafvænning

Med forslaget tilsigtes derimod ingen ændring af de gældende regler om arbejdsgiverens fradrag for de udgifter, arbejdsgiveren afholder til medarbejdernes alkoholafvænning. Arbejdsgiveren har derfor fortsat fradrag for sådanne udgifter, uanset at medarbejderen ikke beskattes af værdien af ydelsen efter den foreslåede bestemmelse.

Med disse bemærkninger skal jeg anbefale forslaget til Folketingets velvillige behandling.